

ENVEUROPE

Environmental quality and pressures assessment across Europe: the LTER network as an integrated and shared system for ecosystem monitoring

HOSSZÚTÁVÚ ÖKOSZISZTÉMA KUTATÁSOK

Az EnvEurope projekt a több mint 400 mintaterületet képviselő Európai Hosszútávú Ökoszisztéma Kutatási Hálózat (European Long-Term Ecosystem Research Network, LTER-Europe) keretein belül jött létre. Az ökoszisztémák hosszútávú (több évtizedes) kutatása és monitorozása a tudományos ismeretek európai szintű megosztását, közös informatikai rendszer létrehozását, valamint a módszerek és a paraméterek harmonizálását teszi szükségessé. Ez a folyamat vezet el (a célok, források és tudományágak integrációján keresztül) az ökoszisztémák működésének mélyebb megértéséhez, a fejlettebb környezetgazdálkodáshoz, valamint ez szolgáltat alapot az uniós környezetpolitikai és természetvédelmi elképzelések megújításához.

A projekt széleskörű stratégiájával járul hozzá az európai szintű hosszútávú ökológiai kutatási és monitoring kezdeményezések integrációjához és koordinációjához, szem előtt tartva az ökoszisztémák állapotát, azok hosszú- és rövidtávú változásait. Mindezt 11 ország legalább 67, az LTER-Europe hálózatba tartozó, különböző előhelyű (szárazföldi, édesvízi és tengeri) mintaterületének bevonásával éri el.

A kiinduló pontok egyike az ökoszisztéma integritásának és önszerveződésének egységesítő koncepciója volt, melynek központi elemei az ökoszisztémák struktúrája és belső folyamatai. Ezt az elméleti háttérrel alapul véve a hálózaton belül rendelkezésre álló mérési adatok (paraméterek) indikátorokként lesznek alkalmazhatóak.

Az EnvEurope kialakításának további célja, hogy elméletben és gyakorlatban is hozzájáruljon a európai közös megosztott környezeti információs rendszer (Shared Environmental Information System, SEIS) működéséhez, és a Globális Környezetvédelmi és Biztonsági Megfigyelő Rendszer (Global Monitoring for Environment and Security GMES) néhány elemének kifejlesztéséhez.

11

ország több mint 40 szervezetének bevonásával Európa-szerte

RÉSZTVEVŐ INTÉZMÉNYEK

LTER mintaterület, amelyek lefedik Európa fő környezeti és szocio-ökonómiai jellemzőit

KÖRNYEZETI ÁLLAPOTFELMÉRÉS

Az EnvEurope kifejlesztett egy integrált környezeti informatikai rendszert, így járulva hozzá a SEIS technikai elemeihez. Ezáltal szemantikailag egységes adat- és metaadat-szerkezet hoz létre, amely nem csak a tudományos közösség, hanem a politikusok és döntéshozók számára is hozzáférhető lesz.

A nagy európai LTER hálózat egyik legfőbb kihívása a paraméterek és a módszerek harmonizálása. Az EnvEurope projekt keretében a már meglévő többéves adatsorok és az újonnan gyűjtött terepi adatok alapján olyan környezeti indikátorok kerülnek kiválasztásra, melyekkel az ökoszisztémák jól jellemezhetők, és amelyek érzékenyek a főbb természetes és emberi eredetű zavarási tényezőkre. A teljes LTER közösség által egységesen javasolt és megosztott paraméter- és módszer-együttes kialakításának további célja egy tudományos in situ referencia adatbázis kialakítása, ami megfelelően alkalmazható távérzékeléssel nyert adatok validálásában, figyelembe véve a GMES szempontjait.

A különböző léptékű terepi adatok felhasználásával az EnvEurope európai léptékű adatokat és információt szolgáltat a szárazföldi, édesvízi és tengeri ökoszisztémák állapotáról és hosszútávú változásairól. Ily módon hozzájárul a tudomány és a döntéshozatal közötti távolság csökkentéséhez, valamint az Unió környezetpolitikai és természetvédelmi terveinek tudományos támogatásához.

EnvEurope koordinátor: OLASZORSZÁG, Italian National Research Council, Institute of Marine Sciences.

EnvEurope partnerek: Federal Environment Agency (AUSZTRIA); Institute of Biodiversity and Ecosystem Research (BULGÁRIA); University of Jyväskylä (FINNORSZÁG); Senckenberg Research Institute and Natural History Museum (NÉMETORSZÁG); Helmholtz Centre for Environmental Research (NÉMETORSZÁG); Debreceni Tudományegyetem (MAGYARORSZÁG); Magyar Tudományos Akadémia Ökológiai Kutatóközpont (MAGYARORSZÁG); Italian National Research Council (OLASZORSZÁG); Italian National Forest Service (OLASZORSZÁG); Lithuanian University of Agriculture (LITVÁNIA); European Regional Centre for Ecohydrology U/A Unesco - International Institute of Polish Academy of Sciences (LENGYELORSZÁG); Institute for Ecology of Industrial Areas (LENGYELORSZÁG); University of Bucharest - Department of Ecology and Forest Research (ROMÁNIA); Management Institute (ROMÁNIA); Spanish National Research Council (SPANYOLORSZÁG); Swedish University of Agricultural Sciences (SVÉDORSZÁG).

50

monitorozott és a legfontosabb környezeti indikátorok kiválasztásához felhasznált paraméter

RÉSZTVEVŐ ORSZÁGOK

Vezetőségi tagok és témafelelősök

AUSTRIA MICHAEL MIRTIL, JOHANNES PETERSEIL/
Environment Agency Austria

BULGARIA SVETLA BRATANOVA-DONCHEVA/Institute
of Biodiversity and Ecosystem Research

FINLAND JUHA KARJALAINEN/University of Jyväskylä

GERMANY MARK FRENZEL/Helmholtz Centre for
Environmental Research; PETER HAASE/Senckenberg Research
Institute and Natural History Museum

HUNGARY MIKLÓS KERTÉSZ/Hungarian Academy of Sciences;
ILONA MÉSZÁROS/University of Debrecen

ITALY ALESSANDRA PUGNETTI, MARIANGELA RAVAIOLI,
GIORGIO MATTEUCCI, ROBERTO BERTONI/Italian National
Research Council; ENRICO POMPEI, FRANCO MASON/National
Forest Service of Italy; DANIELA SANI, STEFANO VALENTINI/ASTER

LITHUANIA ALGIRDAS AUGUSTAITIS/Lithuanian University
of Agriculture

POLAND KINGA KRAUZE/European Regional Centre for
Ecohydrology U/A Unesco; TOMASZ STASZEWSKI/International
Institute of Polish Academy of Sciences Institute for Ecology of
Industrial Areas

ROMANIA CRISTIAN MIHAI ADAMESCU/University of
Bucharest; OVIDIU BADEA/Forest Research and Management
Institute

SPAIN RICARDO DÍAZ-DELGADO/Spanish National
Research Council

SWEDEN LARS LUNDIN/Swedish University of
Agricultural Sciences

MINTATERÜLETEK

- Tengeri területek
- Szárazföldi területek
- Édesvízi területek

